

der overhead. Het vereist marktconforme salariëring, meer integratie van functies, loopbaanontwikkeling, minder formulieren en bureaucratie. Door het aantal opleidingsplaatsen uit te breiden kunnen er voldoende artsen worden opgeleid. Het toelatings- en vestigingsbeleid van artsen moet worden losgelaten en hun salaris moet gekoppeld worden aan productiviteit.

De overheid dient toe te zien op strikte naleving van de regelgeving omtrent het gebruik van embryo's, ongewenste zwangerschap en euthanasie. Daarnaast dient zij de palliatieve zorg beter te financieren en onder te brengen in het AWBZ-pakket. Met het persoonsgebonden budget kan de zorgvrager samen met zijn familie kiezen voor zorg thuis of in bijvoorbeeld een hospice. Palliatieve zorg dient opgenomen te worden in de basisopleiding van artsen en verpleegkundigen. Er moet ruimte zijn voor artsen, verpleegkundigen en onderzoekers met gewetensbezwaren. Daarom wil het CDA hun rechten vastleggen in een Wet Gewetensbezwaarden Gezondheidszorg.

Heroïne op medisch voorschrift

Begin februari bracht de Centrale Commissie Behandeling Heroïneverslaafden (CCBH) de eerste rapportage naar buiten over het verstrekken van heroïne op medisch voorschrift aan heroïneverslaafden. Het rapport doet verslag van een uniek medisch-wetenschappelijk onderzoek naar de effectiviteit en de schadelijkheid van het voorschrijven van heroïne aan ernstig verslaafden die niet of nauwelijks reageren op de ter beschikking staande interventies. Het onderzoek bestaat uit twee studies die parallel zijn uitgevoerd: een studie bij 174 gebruikers die de heroïne intraveneus toedienen en een studie bij 375 gebruikers die deze inhaleren (chinezen). Momenteel is in Nederland inhaleren de meest voorkomende toedieningswijze van heroïne. Alle deelnemers – die minimaal 5 jaar heroïne-afhankelijk waren en al eerder aan een methadonprogramma hadden deelgenomen – kregen op een bepaald moment in het onderzoek tenminste 6 maanden heroïne in combinatie met methadon aangeboden. De effecten van de behandeling werden geëvalueerd op het gebied van de lichamelijke gezondheidstoestand, het psychisch functioneren, het sociaal functioneren en het illegale druggebruik van de patiënten. Hierbij werd voor verbetering of verslechtering uitgegaan van omschreven criteria met als drempelwaarden de meetwaarden bij aanvang van de studie.

De belangrijkste bevinding van de studie is dat een gecontroleerde behandeling van 12 maanden met een combinatie van methadon en heroïne effectiever was dan continuering van behandeling met uitsluitend methadon. Er was een verbetering meetbaar van minimaal 40% op de drempelwaarden voor li-

chamelijke, psychische of sociale criteria terwijl geen verslechtering of toename in het gebruik van andere drugs meetbaar was. Opmerkelijk was dat de experimentele behandeling leidde tot een sterke verbetering op 2 en soms 3 criteria vergeleken met alleen methadon. Deze gezondheidswinst was echter weer snel verdwenen als de behandeling werd gestopt.

Naar aanleiding van het onderzoek – waarvan meer details op de website van de CCBH (www.ccbh.nl) te vinden zijn – doet de commissie een aantal aanbevelingen. De opmerkelijkste hiervan zijn heroïne te laten registreren als geneesmiddel en het als farmacotherapeutische interventie onder stringente voorwaarden te verstrekken in combinatie met methadon als laatste behandeloptie voor chronisch heroïneverslaafden. Het rapport en het advies zijn door de regeringspartijen goed ontvangen en minister Borst (Volksgezondheid) wil nog voor de Tweede-Kamerverkiezingen in mei de kwestie in het kabinet behandeld hebben (*Trouw*, 5 februari 2002).

F.KIEVITS
M.T.ADRIAANSE

Personalia

Benoemd. Dr.P.Portegies is benoemd tot arts-lid van de regionale toetsingscommissie Euthanasie te Haarlem. Drs.N.P.van Duyn, huisarts te Almere, is benoemd tot plaatsvervangend arts-lid.

Overleden. G.H.Boersma, chirurg, in de leeftijd van 86 jaar (14 februari 2002). Prof.dr.D.de Moulin, emeritus hoogleraar Chirurgie, in de leeftijd van 82 jaar (9 februari 2002), Boxtel.

Promoties. Te Nijmegen A.D.van Beuzekom op proefschrift *Visual-vestibular interaction in spatial orientation* en mw.E.C. Dompeling op proefschrift *Individualised treatment of Gram-positive infection in the neutropenic patient*; te Rotterdam L.P. Koopman op proefschrift *Risicofactoren voor de ontwikkeling van atopische ziekten bij het jonge kind* en M.H.E.de Lussanet de la Sablonière op proefschrift *De sturing van onderschepende armbewegingen*; te Utrecht mw.F.V.van Venrooij op proefschrift *Metabolic aspects of lipid lowering therapy in patients with type 2 diabetes mellitus*.

Bevorderd tot arts. Te Amsterdam (Vrije Universiteit) mw. K.Farhat, mw.V.C.Franken, mw.E.Goulooze, J.J.R.M.Han, A.El-Harchaoui, B.A.J.Hoeks, mw.P.C.M.Orij, M.Scholte, mw.M.T.Uiterwaal (cum laude), mw.A.Varga (cum laude) en mw.K.M.Walvis (cum laude).

Bladvulling

Een verbeterde methode van het inbrengen van den maagkatheter

Voor vele mensen is het inbrengen van een maagkatheter (in den lijdenden vorm) zeer onaangenaam en moeilijk, vooral in den beginne. Vooraf cocainiseren van keel en pharynx helpt dikwijls weinig en is niet ongevaarlijk. In de *Medical Record* raadt nu H. CRENSHARD aan, het beginstuk van de buis met aethylchloriede te doen bevriezen; door de aanraking met het koude stuk ontstaat anaesthesie van fauces en pharynx en verdwijnt de prikkelbaarheid. Het is bekend, dat het slikken van ijs den braakprikkel kan doen verdwijnen. De methode is on-

gevaarlijk: de buis wordt slechts weinig stijver door het bevroren en het effect van de koude op het maagslijmvlies is niet groot, daar vooraf de lage temperatuur reeds voldoende verdwenen is. Zoodra de patiënt gewend raakt aan het invoeren kan men met het bevroren ophouden.

Deze methode schijnt in gevallen waar groote moeilijkheden bij het inbrengen van den katheter bestaan, wel waard, eens beproefd te worden.

(Wetenschappelijke Mededeelingen. Ned Tijdschr Geneeskd 1902;46I:479-80.)